

Nr 271.

Av herr **Hallén**, om tilläggs pension åt kyrkoherden emeritus C. G. Grönberg.

Kyrkoherde emeritus Carl Gustaf Grönberg är född den 16 september 1875 i Väne-Åsaka i Västergötland. Han emigrerade 1895 till Förenta Staterna. Efter år 1906 avlagd prästexamen vigdes han till präst s. å. och har sedan verkat inom evangelisk-lutherska Augustanasynoden — till år 1930, då han erhöll Kungl. Maj:ts tillstånd att inträda såsom präst i svenska kyrkan, för tjänstgöring inom ärkestiftet, varefter han förordnades att uppehålla pastorsbefattningen på Runö i Estland. År 1931 valdes han till ordinarie kyrkoherde i Sancta Magdalena församling (Runö) och erhöll fullmakt på tjänsten av evangeliskt-lutherska konsistoriet i Reval. I denna befattning kvarstod han till 1936, då han av hälsoskäl tvingades att lämna den och återvända till Sverige. Från november 1936 till april 1937 var han förordnad såsom pastorsadjunkt i Solna. Från 1 april 1937 erhöll han såsom e. o. prästman emeritlönen, vilken utgör 2 500 kronor om året plus för närvarande 300 kronor i dyrtidstillägg.

Tjänstgöringen på Runö är i flera avseenden för pastor synnerligen besvärlig och prövande. Runö ligger som bekant ensamt för sig i Rigabukten, sju mil från närmaste stad (Arensburg), under vinterhalvåret utan annan förbindelse med land än förmedelst radio. Om isen ligger och är tillräckligt stark, gå några gånger under vintern ett par av Runö-männen till Arensburg för att avlämna och hämta post. Lönen utgjorde av församlingen fri bostad, vedbrand och fotogen till lyse, jämte tionde av råg, smör, kött, fisk och sälspäck. Värdet av de i tionde erhålla naturprodukterna torde kunna beräknas till omkring 500 kronor om året. Av den av svenska kyrkans sjömansvårdsstyrelse förvaltade Nordlundska fonden erhöll han årligen 1 000 kronor, samt direkt från sjömansvårdsstyrelsen 1 250 kronor, insamlade genom Gustav-Adolfsföreningarna i Sverige. Med pastorsbefattningen var förenad skolföreståndarebefattningen, varför utgick arvode, första året uppgående till omkring 600 kronor, de följande åren till växlande belopp, det sista tjänstgöringsåret till omkring 1 150 kronor. Av dessa medel skulle dock utgå lön till en lärarinna, assistent i skolan, med 600 kronor jämte bostad och vivre. Skolföreståndarskapet medförde för kyrkoherde Grönberg under de första åren en icke ringa ekonomisk förlust och aldrig något nämnvärt tillskott till inkomsten. Nämnas bör, att det vid tjänstens erhållande ställdes i utsikt, att han för skolarbetet skulle erhålla en ersättning av 1 680 kronor, vilket belopp skolföreståndaren förut erhållit.

Den sammanlagda reella årliga inkomsten uppgick sålunda till kontant

2 250 kronor samt beräknat tionde 500 kronor jämte bostad, vedbrand och lyse. På denna ringa lön hade kyrkoherde Grönberg att uppehålla sig, sin hustru samt tvenne barn. Det är under dessa förhållanden klart, att Runöåren voro fyllda av försakelser av åtskillig art. Därtill kom förlusten av hans kära hustru, som omkom genom en eldsolycka. Denna händelse medförde nervöst sammanbrott hos ena dottern, som måste intagas på nervklinik, samt nedbröt fullständigt kyrkoherde Grönbergs av Runövistelsen redan undergrävda hälsa.

Kyrkoherde Grönberg har i trettio år varit verksam såsom präst bland svenskarna i utlandet, därav nära tjugufyra år i Förenta Staterna och Kanada och sex år på Runö. Då han nu nedbruten till hälsan tillbringar sina återstående år i Sverige, synes det riktigt att nu ge honom ett tillägg till pensionen, som gör det möjligt för honom att utan ekonomiska svårigheter och bekymmer livnära sig samt att erhålla den läkarvård han oundgängligen behöver. En tilläggs pension om 900 kronor om året, att utgå av statsmedel, skulle innebära en avsevärd lättnad för den genom sin egen och den ena dotterns sjuklighet personligt och ekonomiskt hårt pressade gamle prästmannen.

Jag får därför föreslå,

att riksdagen ville åt kyrkoherde emeritus C. G. Grönberg bevilja en tilläggs pension av 900 kronor om året att utgå av statsmedel.

Stockholm den 22 januari 1938.

Harald Hallén.